

Kedves jó Mihály bácsi! Legyen a  
olnap esti ünnep, a melyen polgártársaid  
zeretete, ragaszkodása vesz körül — rád  
éve örömnapp, — tekintse megelége-  
ással vissza arra a 25. évre, a melyben  
nyújtásodnak mindig híven, és be-

képviselői má' akkor is jelvényekkel tudták volna képviselői minőségüket ismertetni. Ezel először a jelvény alkalmas eszköz; más ozt pedig a bizottság sem óhajtott feladni.

Az igazságügyminiszteriumban a kir. ügyészség és a miniszterium közötti egyeztetések felett tanácskozmányok — mint a Jogt. Közlöny írja — befejeztettek, de a kitűzött kérdések megoldása iránti végleges megállapodások még hátra vannak. Meglehet, hogy a miniszter e részben a törvényhozást is igénybe veszi. A tanácskozások eredményeit azonban már eddig is konstatahó azon örvendetes tény, hogy a pénzügyminiszter készségesen elfogadta azt a javaslatot, hogy a bűnügyi, rabtartási, eljárásai költségterületek behajtása, közadók módjára, a pénzügyminiszterium által eszközöltessék.

## Az aradi siketnéma-iskola városi kezelés alatt.

Az aradi siketnéma iskolájának felügyelő bizottság, az alábbi kérvényt adta be Arad városához, melyet a szerdai közgyűlés foglalt el. A sok nemes indok, mi e kérvényt támogatja, bizonyosá teszi, hogy a város törvényhatósági bizottsága egyhangúlag magáé teszi a felügyelő bizottság kérvényét, mely a következő hangzik:

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság! Arad város közönsége közművelődési és jótékonyági intézkedések létesítése, fenntartása és segélyezésére oly nagy mérvű adozatot hoz, hogy bizonyos elfogultsággal öntünk kérelmünkkel a tekintetes törvényhatósági bizottsághoz, melylyel embertársaink legszorosabb kapcsolatban állunk, az aradi városi tanácsok siketnéma gyermekeinek és az aradi városi tanácsok törvényhatósági bizottságai adozásainak támogatására. De az igénybe vevő adozat oly csekély és az az által gyakorolt jótékonykodás oly nagy, hogy lelkünkben meggyőződésünk, hogy az aradi város törvényhatósági bizottságának minden tagja a legnagyobb készséggel járul kérelmünk teljesítéséhez.

Az aradi siketnéma iskolájának gyermekei végtelen szomorú elhagyatottsága, Arad város mielőlti közönségét arra indította, hogy e szerencsétlen gyermekek részére könyöröltes adományokból egy iskolát állított fel.

Már négy éve áll fenn ez iskola, hol a sors e mostoha gyermekei oktatást nyernek, hogy ők is a társadalom hasznos tagjává képeztessék ki, ők kik sokkal inkább részesülnek a gondoskodás és a gyámoltatás, mint azok, kiket az Isten ép értekezésként áldott meg.

A négy éve alatt az aradi siketnéma-iskolájának iskoláját a polgárok önkéntes adományaiból tartottuk fenn. Elláttuk az iskolát az összes szükséges taneszközökkel és a nyilvánosan tartott évi vizsgálatokból mindenki meggyőződhetett, hogy az oktatás helyes siker koronázta. Az iskolába járó 18 siketnéma gyermek a beszéd-, írásvás-, számolás-, rajz- és a kézművességben, az a földrajzi és vallási ismeretekből oly szép eredményt ért el, hogy az iskola végtelen becsét, áldásos eredményét bővebben igazolni Arad város törvényhatósági bizottsága előtt sőtörnek tartanánk. S meg vagyunk győződve, hogy a törvényhatóság minden tagja lelkiismereti kötelességének

tartja ez iskolát nemcsak emberbaráti tekintetből, hanem az állam és társadalom érdekében is fenntartani és állandósítani.

De ezel előltek, bármily oadaó buzgalommal törekedünk is, nekünk lehetetlen, mert az önkényes adakozások, a könyöröltes filókák évről-évre való összegyűjtése még az iskola fenállását sem biztosíthatja, annál kevésbé vagyunk képesek az intézet tanárainak önfeláldozó munkásságáért az anyagi létét és jövőjét biztosítani. A könyöröltes adakozások évenkénti valótozása ez iskola fenállását csak ideig-óráig teszi lehetővé, már pedig annak állandósítása Arad város minden polgárának törő óhaját képezi. Minután Arad város volt az első vidéki város az országban, mely a városi siketnéma-gyermekek részére iskolát állított fel, mi természetesen tehát, hogy annak állandósítása is közhajti képer.

Ez iskola állandósítása most már inkább erkölcsi támogatásba, mint anyagi áldozatba kerül és ez indított minket arra, hogy most már, midőn közadakozásból az iskola szervezési költségei teljesen fedezve vannak, midőn már az iskola összes taneszközökkel és anyszerekkel felszerelve van, arra kérjük a tekintetes törvényhatóságot, hogy ezen iskolát átvegye és a többi városi iskolákkal egyenlő szervezettel az iskolaszék által kezelje, fenntartsa, hogy ez által állandó fenállása biztosíva legyen.

Ez alig számbavehető csekély áldozatot igényel, most a siketnéma iskola tanárainak, a siketnéma oktatás terén országosan ismert jeles tehetségű buzgó igazgató tanára, jelenleg 1000 frt évi fizetéssel alkalmazott Roboz József, hajlandó nemcsak feladatát ugyanolyan fizetés mellett teljesíteni. Az aradi siketnéma iskolában pedig a rajz, kézművesség és tornatanítást a heti egy-két órán át minden külön fizetés nélkül, a városi népiskolákban alkalmazott rajz-kézművesség és torna tanítók teljesíthetik, kiknek hetenkénti két-ötlet órát oktatási órájuk úgy sincs teljesen elfoglalt. S így ezen iskola összesen évi 1000 frt kiadásba kerül. Ezzel szemben áll mint jövedelem a város rendelkezésére:

|                                                                                                         |                 |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|
| 1. A nagyméltóságú vallás-és közoktatásiügyi miniszter által a Rök-alapítványból nyújtott évi segélyben | 500 frt.        |
| 2. Az Arad város törvényhatósága által adott évi segélyben                                              | 200 frt.        |
| 3. Néh. Hirschman József 100 frt. 5 százalékos papírráadás alapítvány kamatában évenként                | 5 frt.          |
| 4. Sohertz Józsefnek 200 frt alapítvány évi kamatában                                                   | 10 frt.         |
| 5. Néh. Dr. Szathmáry Miklós 50 frt alapítvány évi kamatában                                            | 250 kr.         |
| 6. Kugel Leo 30 frt alapítvány évi kamatában                                                            | 150 kr.         |
| 7. Föt. Jánosy Demjén 20 frt alapítvány kamatában                                                       | 1 frt.          |
| 8. Évi tandíjakból átlagosan                                                                            | 50 frt.         |
| <b>Összesen fedezet:</b>                                                                                | <b>770 frt.</b> |

tehát azon esetre, ha Arad város törvényhatósága ezen iskolát átveszi, és csak évi 230 frt kiadásba kerül. Még ezen csekély összeg évről-évre kevesebb lesz azon törekvésünk által, hogy egyesületi tagjai adakozásokból évenként összegyűjtött összegből ezen iskolai növendékek segélyezésére után fennmaradó részt, egyesületi alapítványul a városi pénztárba fogjuk beszolgáltatni; tehát ez nem jelentéketlen összegnek ígérkező alapítvány kamatai a jelenlegi 230 frt terhet szintén apasztani fogja. A áldozat tehát oly csekély, mely az az által gyakor-

olt játékonysággal szemben számba vehető nem lehet és a városi közművelődési intézetnek oly tanítézzel szaporodna, melytől Arad város közönsége az ország halálat örömeit ki.

Tudjuk, hogy 1890 évre Arad város költségvetése megállapítva van és az így ennek terhére 1890 évben kiadást teneni nem lehet, de hogy ez iskola állandó jellegűt mielőbb elnyerhesse és hogy Arad város törvényhatósága azt 1890 évi január 1-től átvehesse, az 1890 ik évi költségvetés fedezése ezenel átszámaztatjuk az iskolai alapítványokkal együtt pénztári készletüket és pedig:

|                                                                                                                                                                  |           |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| I. Alapítványokban, melynek csak kamatai használhatóak fel, 400 frt és pedig:                                                                                    |           |
| 1. Egy darab 5 % papírráadások Néh. Hirschman József alapítványa                                                                                                 | 110 frt   |
| 2. Osv. Sohertz Józsefnek által tett alapítvány az arad-cesanádi gazdasági tákarékpénztár 241 sz. betéti könyv szerint                                           | 200 frt   |
| 3. Néh. Dr. Szathmáry Miklós által tett 50 frt alapítvány, az arad-cesanádi tákarékpénztár 92. sz. betéti könyv szerint                                          | 51.15     |
| 4. Kugel Leo által tett 30 frtos alapítvány az arad-cesanádi gazdasági tákarékpénztár 93. sz. betéti könyv szerint                                               | 31.48     |
| 5. Föt. Jánosy Demjén 20 frtos alapítványa az aradi első tákarékpénztár 1669 n. betéti könyv szerint                                                             | 21.94 frt |
| <b>II. Teljes összegben 1890. évben felhasználható tökében pedig:</b>                                                                                            |           |
| 1. Az aradi első tákarékpénztárban elhelyezett könyv szerint                                                                                                     | 1200 frt. |
| <b>Ez összesen, az alapítványok 1894. évi kamataival és beszámítva az időközti kamatok 1294 frt 57 krt tesz ki és minután 1880/90 tanévi összes szükséglete:</b> |           |

1. Roboz József tanító fizetése 1000 frt.  
2. Marinkovits Mária kézművesség-tanítónő fizetése 1890 január 1-től, évi június 31-ig 60 frt.  
3. Wágner Agost rajztanító fizetése 1890 január 1-től, évi június 31-ig 60 frt.

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <b>Összesen 1120 frt,</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |  |
| ennek fedezetére áll a törvényhatósági bizottság által 1890 évre költségvetésben, a városi siketnéma-iskola segélyezésére felvett 209 frt a Rök-féle alapból járó 500 frt és tandíjban 50 frt, a még hiányzó 350 frt fedezésére szolgáljon II. alatt idecsatolt tákarékpénztári betéti könyv szerinti összeg 1200 frt és a kamatokban 94 frt 57 krt, mely után még 944 frt 57 krt fog fennmaradni, mely a további években lesz Arad város törvényhatósági bizottsága által az aradvárosi siketnéma-gyermekek iskolájának fenntartására fordítandó. |  |

Kérjük tehát a tekintetes törvényhatósági bizottságot, miszerint a legnemesebb jótékonyági tanítézzet a város tulajdonára átvenni, az Arad város iskolaszéké által kezelteni, Roboz József igazgatótanító ezen iskolai alkalmazásában meghagyni, az eszenel benyújtott alapítványok jövedelmét örök időn át az aradvárosi siketnéma gyermekek oktatására fordítani és ezt 1890 évi január hó 1-től érvényesíteni kegyeskedjék.

— Nos uram? Itt minden gyerek így ösmeri ezeket.

Le voltam gyűrtve a szavaim hebegtem — Szavainra mondom, uram, nálunk egészen más nevet viselnek az urak.

— Az nem lehetetlen! Hm. Valóban hiszen Boulanger is jászott ilyen alakosdigi. Hallod asszony ez az ur azt állítja, hogy monsieur Zola és Louis Filöp Magyar országon más név alatt szoktak lappangni bizonyos időközökben.

— De nem ugy van. Ok itt lappangnak más nevek alatt. Ok nálunk az igaziak Ne üljön fel nekik kedves uram, Nagy selymák azok!

Néz, nézd, ezt a Tibadot — szóltam magamban — az örög hitte volna, hogy ő írta Nanát, az igaz, hogy volt benne mindig valami realiztikus erő, valami érzéki vonás a szeme körül, de ez a csendes, jölelkü Sándor, hogy ilyen dologra adja a fejét. . . . A francia trónra veti a szemét. Ez már mé is sok. Könnyen a fejébe kerülhet.

Pedig kár volna érte. Másrésről Tibadra is, még pedig az egész Tibadra szék-segünk van most a nagy közgazgatási reform küszöbén, elhatároztam tehát, hogy a két embert végkép magunknak tartom meg s minthogy ugy is a letelepedések korát éljük, letelepezem előttem uraim két barátunknak franciaországi üzemleit. (Zajos dörögés.)

Ezel a világot járt házigazda kihunna zsebéből Zola és Dárday, akarom mondani Louis Filöp és Tibad, azaz hogy Zola és Louis Filöp, Párisban szerzett arcképeit s az egész társaság jóízűen kacagott a meglepő hasonlaton.

Ok maguk is mosolyogtak, arra gondolva, hogy mennyire fogja ezt tőlük irigyni Károlyi Gábor és Pázmány Dini.

Kelt az aradvárosi siketnéma iskolájá fentartó egyesületnek felügyelő bizottsága által 1889 évi november hó 30-ik napján tartott ülésében.

Mély tisztelettel  
Árkay Kálmán s. k. Jánosy Demjén s. k.  
gondnok felügyelő biz. elnök,  
Roboz József s. k.  
igazgató-tanító.

## LEGUJABB POSTA.

— Vladimir nagyherceg pohárköszöntője. A Cannesben megjelenő „Revue du Littoral” beszéli, hogy e napokban a tengerparton egy francia s egy idegen társaság reggelizett, midőn az idegenek egy ke odalépett a francziához s tudakozódott, milyen kagylók azok, miket a társaság főgyaszt. Majd megízelt néhányat s egy kevéssé borts is elfogadott. Később pezsgő palackkal tért vissza s a francziákat megkínálta: „Uraim — mondotta — önök egy pohár kitűnő borral kínáltak meg. — Szerencsétlenségem most azzal, hogy elfogadnak tőlem egy pohár pezsgőt. Megírtottam a poharakat s kocznitva így szólt: „Uraim én orosz vagyok, iszom Francziaország örök jóllétére!” A francziák erre e kiáltásra törtek ki: „Az orosz nemzetrel! Eljén Oroszország!” Egy órával e pohárköszöntő után megtudták a francziák, hogy a császár fivére, Vladimir nagyherceg volt az, ki velük kocznított.

— Stanley. Zanzibárból jelentik 6-ikáról: Stanley, kíséretével ide érkezett.

## NAPTAR.

December 8. Vasárnap. Róm. kath. naptár: B. Asszony. — Prot. naptár: (november 25-ig). B. Asszony. — Görög-orosz naptár (nov. 26): Alip. — Nap két 7 óra 35 perczkor, nyugszik 4 óra 9 perczkor.  
December 8. Eszippov Anettá k. s. hangversenye a „Főher Kereszt”-ben.  
December 9. A gazdasági szék rendkívüli közgyűlése.  
December 11. Városi közgyűlés délután 4 órakor.  
December 16. Arad megye tisztújító közgyűlése.  
Január 8. Az aradi jótékony nőegylet bálja a „Főher Kereszt”-ben.  
Január 11. A megyei tisztviselők bálja a „Főher Kereszt”-ben.  
Január 18. Az ipartestület bálja.  
Január 18. Asztalos ifjak táncszestélye az iparosok agytermében.  
A „Közlöny Egyesület” könyvtára (Szabadkai tér 1. sz.) a közönségnek rendelkezésére áll kedden és szombaton 4. u. 2-4 s pénteken 11-2 óra között.

## Felhívás.

Arad ez. kur. város nagyrődemű közönségéhez.  
Az „Alföldi és Délmagyarországi általános kiállítás XII. csoportjának bizottsága” használt tisztelettel szólítja fel mindazon hölgyeket és urakat, akik kedvtelésből, szeretetből vagy iparszerűleg foglalkoznak háziipar körébe vágó munkákkal, melynek: varrás, hímzés, szegés, festés vászonra, bőrre, fára, porcelánra, selyemmel, báronnyal vagy ezernával, hogy eme készítményeikkel az általános kiállitáson megjelenjen és annak értékét emelni méltóztassanak.

Együttal a bizottság kérése oda is kiterjed, hogy mindazon t. hölgyek és urak, kik vidékünk termeléseit képező csipke, vászon, szőnyeg és népviseleti gyűjtemények birtokában vannak, eme gyűjteményekkel a közérdekltség és hason gyűjtemények megkezelése szempontjából a kiállitáson részt venni sziveskedjenek.

Kérdeink szives megalgatását remélve, bejelentési ivatek bármiknek készségesen szolgálgva, vagyunk teljes tisztelettel.

Arad, 1889. decz. 4.  
Az „Alföldi és Délmagyarországi ált. kiállítás XII. csoportbizottsága:  
V arjassy Árpád Szóllósy Károly  
elnök jegyző.

## Az „ARADI KOZLÖNY”

(Megjelen mindennap.)  
Előfizetési feltételei.  
Melyben házhoz hordva:

|             |             |
|-------------|-------------|
| Egy évre    | 12 ft — kr. |
| Fél évre    | 6 „         |
| Negyed évre | 3 „         |
| Egy hóra    | 1 „         |

|                            |             |
|----------------------------|-------------|
| <b>Videkre szétküldve:</b> |             |
| Egy évre                   | 14 ft — kr. |
| Fél évre                   | 7 „         |
| Negyed évre                | 3 „ 50 „    |
| Egy hóra                   | 1 „ 20 „    |

Kérjük lapunk azon előfizetőit, kiknek előfizetése október végéig lejárt, hogy előfizetéseiket mielőbb megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás álljon be.

Az „Aradi Közlöny” kiadóhivatala.

## HIREK.

**ARAD ÉS VIDÉKE.**  
— A vágóhíd ügyében tegnap délután értekezlet volt, melyet azonban térszkie miatti jelen személyben nem közölhetünk.  
— Az aradi honvédegyet választmányára holnap, hétfőn délután 5 órakor a városi háza

féldíszinti termében rendező ülést tart, melyre a választmány tagjai és uton is tisztelettel meghívotunk. — Az elnökök.

— Az Emke bál végleges megállapodás szerint 1890. évi február hó 8-án fog megtartatni „Főher-kereszt dísztermében. A rendezőségnek a bál lady patronessaként Vázarhely — Bélaud 6 nagyzást sikerült megnyerni. Kinek aegise alatt a vizálm bi szonyára fényes sikerű lesz. A meghívók legközelebb szétküldetnek.

— O trubay Károly törvényzéki elnök, tegnap megvizsgálta az aradi kir. járásbírórágot, s mindent rendben talált.

— Meggírt N é m e t h Julesa család tegnap délután hirtelen örülii jelk köztek mutatkozni, amiért gazdaszonya elvitte őt öz. Wal Sándornéhoz, kinél fia lakott. Ez az asszony aztan felvitte az övöltet a rendőrséghoz, hol rőtőbő orvosi megfigyelés alá vettették, s az orvosi vélemény kimondta, hogy a szerencsétlen asszony akutt mániába esett, mely oly veszedelmes betegséget, hogy míg először nagyon eszemes természetű, elégtelen ápolás folytán a legbízhatóbb rohámba vagy át, s ekkor már nincs segítség, s a szerencsétlen 48 óra alatt meghal. Azonban kellő ápolás mellett rövid idő alatt kigyógyítható teljesen. S o m o g y i László rendőrkapitány egy hivatalos orvosi átirattal elküldte a szegény asszonyt egy rendőrkisérőben a kórházba, ahol azonban a nehéz beteg nem vették fel, okul adván, hogy nincs számára hely, tömve lévén a kórház. Így hát a szánalomra méltó teremtes a városban részesei ápolásban. durva térti kezek által gondozva, s ki tudja nem-e épp-e ennek folytán fog beállni ez az iszonyú roham mely az orvosi vélemény által az elégtelen ápolásnak tulajdonítandó s amely halált fog okozni.

— A vármegye bájára a meghívók már szétküldetnek. Mondanunk sem kell, hogy ezen fényes elite bál iránt roppant nagy az érdeklődés.

— Az aradi rózsaszék értekezletet tartottak, melyben elhatározták, hogy az aradi és temesvári iparkamarák területén működő összes amatőr-rózsaszékhoz teliásvást intézzenek, hogy a jövő évi kiállitáson rózsáikat terjedtesen helyen kiállítsák. — A kik lehet ezt tenni akváriák, ebbeli szándékukat K i l é n y i János rekási alzámvonóval jelenték be mielőbb, mert csak nagy érdeklődés nyilvánulása után fog az aradi rózsakonferencia a miniszteriumhoz ennek megengedése iránt folyamodni.

— A lakosság Aradon. A katonai száláshért megállapított vegyes bizottság oly kedvező eredménnyel fejezte be működését tegnapelőtt, miszerint kiáltás van arra, hogy a város az eddigi V-ik lakbérdíj megterítését díjaztatly helyett remélhetőleg a III-ik díj osztályba fog jutni. Az annak köszönhető, hogy 1886-87 ben magas lakbérök voltak. 1889-ben 179,558 ft 10 kr. házáradat folyt be, 1,179.54 ft pedig házbérfióvedelem alapján, 1885-ben pedig 150,533 ft 76 kr folyt be házbéradóiban, házbérfióvedelem alapján pedig 1,300,558 ft 58 kr. — Budapest után tehát a lakbér Aradon a legmagasabb.

— Az „Aradi Torna-Egyesület” választmánya f hó 8-án d e i t órakor a szokott helyen ülést tart, melyre a választmány t. sz. tagjai ezennel meghívotnak, Kelt Aradon 1889. évi december 8-án. A z o l n ö k s é g.

— Előkészítő tanácsülés tartottat tegnap délután a városnál, melyen a havi rendszeres városi közgyűlésen felmerülő tárgyak sorozása beszélgetett meg A két legfontosabb tárgy, a vágóhíd és a közunkaváltás költségvetése a jövő évre a szerdán tartandó ülése maradt, mivel az ez ügyekben kiküldött bizottságok még nem terjesztették elő véleményüket.

— Eszippoff Anettó asszony, ki ma délután 5 órakor hangversenyez a „Főher kereszt” nagy termében, pénteken nagy sikerű hangversenyt adott Budapesten, a vígadó termében. A „Budapesti Hírnap” így ír róla: „Lescheititzkyné Eszippoff Anettó asszony, a jeles ongoraművész, régi kedves ismerőstünk a zenében. Hallottuk őt már tíz-tizenkét év előtt, mint fiatal lányt, s ki Chopin előadásai bájjóságának egész tavaszi báját lehelle bele. Akkor ocsupa temperamentum és ocsupa véletlenség volt egész egyénisége. de megragadó, mert őde, természetesen és gyermeked. A rózsaszínbó öltözött leánykából feketetűhás asszony lett, a ki megkomolyodott, határozott irányt választott és nem többé az érzelmekre. de a gondolkodó rá alapítja művészetét. Eszippoff Anettó már harmadéva is, mikor utoljára hallottuk: Es ma mégis meglepett, hogy a mosolygó, ábrándos Eszippoff Anettóból valóóság Schumann Klára lett: férjass lélek, filozófiára hajlandó észjárás s a kifejezésben rőtöl egészen szokatlan energia. Asszonyi tulajdonságaiól alig maradt meg egyeb, mint az idegesség: alkalmasint ez gyorsítja tempóit néha kelletlenül jobban.

A közönség bámulattal taposolta e legnehezebb és legnemesebb eszközökkel ható akadémikus, a ki a technikában is immára legnagyobb mágasságokba emelkedett.” — Ujból figyelmeztetjük közönségünket a kinálkozó rendkívüli műveltségre: Jegyek, mint iruk, ifj. K i e i s M ó r könyvkereskedésben kaphatók.

— A légeszevilágítási naptár már elkészült, melyre a benfiglatatik a város által fizetendő légeszevilágítás költsége az 1890 évre. A fizetendő összeg összesen 9958 frt 12 kr.

— Az öngyilkos leány. András Lujza vesszélyen tul van már. Még mindig súlyos beteg ugyan, de a válságon már túl van s felgyógyulásához biztos remény van.

— Vasárnapi térszék. Hazlézrednek zenekara ezentul asárnap délelőtt térszék ad a főtérre.

— Mikl Lajos jubileuma után hétfőn este bankettet rendeznek tisztelet s kör ponti sörcsarnokban. A bankettre ugyanett lehet előjegyezni. Egy teríték ára 1 frt.

— Felhívás az aradi kereskedő ifjakhoz. A jövő évben nagy mozgalmaknak

csületesen megfellelt — s kíséjén további pályafutáson azon jó kívánságunk, hogy a maihoz hasonló ifjú erővel, egészséggel üld meg 50 éves jubileumodat is — majdan aranya! odaladmat!

Vendrey Ferencz.

## A párisi gróf és Zola.

(Új élmény.)

Alig hogy elmúltak a szivatarok a Házban, (ha ugyan elmúltak) már is kedélyeskedni kezdnek a mamelukok. Tegnap este Dárday Ignác adott vidám baráti lakomát a Václász-kúrtben, melyen jelen volt Tibád Antal (a tegnapi nap kiemelkedő szónoka) Dárday Sándor, Horváth Gyula, b. Rosner Ervin Kállai Zoltán, Mikszáth Kálmán és az ötletbánya-tulajdonos Beöthy Algernon.

Hazem egyszer nem Beöthy volt a tréfa csináó, de maga a házigazda, a ki a fácskánál felállt és a következő uti élmény elbeszélésébe fogott:

„Tiszelt uraim!

Párisban járván az idén, kiváncsian nézegettem a kirakatokat, hogy nem találkoztam volna honi specialitásokat; nincsenek itt a hazai nagy emberek arcképei, például nek okáért Kossuth-é vagy Tiszá-é, akit ott nagyon szeretnek. De semmi hazait nem bírtam fölfelelni, míg végre egyik kirakataban szemembe csillant Tibád Antal tiszelt barátom hű arcképe.

Tibád Antal? Hogy jut ide Tibád Antal? Nézem, nézem s ime odább meg a Dárday Sándor tiszelt barátom szöske arczal mosolyog felém. Teringette, és már nem tréfa dolog! Merre egy-két üzl-tel odább s ismét meglátom két barátomat egy másik kirakataban.

Ohó! Hízen ezeket itt nagy becsben tartják. Nekem e két ember birnévéről fogalmam sem volt. Azt tudtam, hogy Tibád

dot nagyon sokra nézik a góbbé, de hogy tekintélye a gall népek közé is elhatott, majdnem meesésem tñtől a kezdtem szemrehányásokat csinálni magamnak; „Te Náczi, te nem becsütled meg eddig eléggé se Tibadot, se Dárdayt. Te rossz ember vagy Náczi.”

De megvizsgáltam abban a tudatban, hogy velem együtt bñds ebban az egész ország, mely ottlön sem szobrot nem állít nekik, sem utcákat nem nevez el ölnk.

Ejh, bátha talán csak véletlenül jutottak ide e képek.

Hízen nem nehéz a dolgot megtudni, bemegyek a boltba és megkérdezem,

Egy potrohos ur tilt bent, ahhoz intétem kérdésemet a Tibád arcképére mutatva;

— Miről nevezetes kérem ez az ur?

— Ez írja — nyomond — a híres naturalista regényket „Mouret abbé”, a „Nanát”.

— Ez? Lehetetlen az! Hísz ez egy magyar közgazgatási kapacitás.

— Deuram! Hísz ez Zola, Franciaország legnagyobb regényírója.

— Dehogy az, dehogy. Ne higgyen neki! En ismerem.

A kereskedő gunyosan mosolygott.

— Es ez a másik? — kérdem némi konfuzióval.

— Ez meg a párisi gróf, Louis Filöp a trónpraetendens.

De már erre felkiáltottam élénken:

— Tegye z ur bolondá az óragapját! Hísz ez a mi Dárday Sándorunk. Notárius a magyar képviselőházban.

A kereskedő nevetve vont vállat s behitta a mellékszobából a feleségét:

— Mondja meg, Madame, ki ez?

— Emile Zola — szólt az asszony.

— S ez?

— Louis Filöp s fensége.

(Kilátás, vértanú-szobor leleplezés stb.) lesz városunk színhelye. Mellőzhetetlenül szükségesnek látjuk, hogy mint helyi társadalmunk egyéb tényezői, úgy az aradi kereskedő ifjúság is elfoglalja az alkalommal az öt megjelölt helyet. Az ez irányban teendő megbeszélése véget az máj. 2. órákor érkeztél tartatni egy helyi helyiségben, melyben a kereskedő ifjúságok tisztelettel meghívjuk és felkérjük, hogy az ügy érdekében bizonyságot adjanak. A 1889. december hóban Tisztelettel a keresk. ifjak társulatának választmányára.

Az aradi ipartestület előjárásága hétfőn délután 5 órákor tartja a havi ülését, melyre az érdekeltek és érdeklődők ez utón is meghívottak.

Elcsipott tolvaj. November h. 26-27 közti éjjelen K a r t o n Aron végrehajtó 17 szám allati szatós és korcsáros padlásáról ösmertelen feltételek egy bundát és az ott felfüggesztett mosott lehneműt ellopott. A köröztes azonnal elrendeltetett, de annak jó ideig semmi eredménye sem volt. Tegnapelőtt a gáji kapitány hivatal ellogott egy B e l b é r József nevű eszavargót, ki már Temesvártól hasulól munkáért 2 évet ílt. Ez a csirké-fogó egy értékes bundát akart elárniítani Gáiban, ami főtűnt egy ottani rendőrnök és az ípezét letartóztatta. Ez azonban valahogy egéretul kapván, megugrott, azonban egy utána szalajtott lovas rendőr elcsippte a szentpáli révén, s behozták Aradra. Itt a tolvaj felismertetett s azonnal vallatás alá vették. Az elvesztett ruhák, valamint a bunda megkerült s a vén róka a bűvőre tetették, hol már most gondolkodhatik a földön, hogy milyen turesa dolog is az, ha valaki a másót bántja.

Eszküvő. Ö. v. S e t a u e r Mórné, kedves és szép leányának ma délután esküszik örök hűséget U n g a r A r m i n, a Klein Mórfele könyvkereskedés elvezetője, az ízr. imaházban. Sok boldogságot.

A város szociális bizottsága tegnap délután ülést tartott, melyen számos új folyamodónak szavazott meg segélydíjat.

Az aradi „Concordia” betegsegélyző és temetkezési egyesület — utalva a már korábban megjelent közleményekre, felhívja mindazon t. polgártársait, a kik a beiratkozási díj elengedése és csupán a heti tizenkét krajczarij illetmény befizetés mellett az egyesületi kötelekkel felvételni, és e osokely járulék mellett ingyenes gyógykezelés és gyógyszerár kedvezményében részesülhetnek — miszerint a beiratkozással annál inkább siessenek, mivel az engedélyezett 6 heti beiratkozási okulás e hó végével lejár, azontul pedig a fent körülírt kedvezményekre alkalom többé kiálkozni nem fog.

Eljegyzés. I l l i c s Miklós, a Spitzer Ruzó féle posztolást szorgal az elvezetője, tegnap este tartotta eljegyzését, a bájos és szeretőremélő S z e k v ö M. tild kisasszonnyal.

Ponta Vászka pécskai feleséggyilkos bűnügye tegnap nem fejeztetvén be, a folytatás tárgyalás hétfőre, holnapra halasztott.

Megöltö az apját. Az idei október 8-án történt Aradon, a Miklós-utca 62. számú házban, hogy Dolosán Józsa úgy leltette az apját, Delcán Junot, hogy az másnap meghalt a kapott ütés következtében. Az okot a végzetes ütésre az adta, hogy az őrg Dolosán rézességében bántalmazta nejét és apró gyermekeit, s a nagy fia nem bírva nézni anyja könnyeit és testvérei sírását, le akarta foggyverezni a dühöngőt, a mi neki váratlan és nem remélt módon sikerült is. A tárgyalás az aradi kir. törvényszék előtt ebben az ügyben december 28-án lesz s az apagyilkos B a r a b á s Béla dr. aradi ügyvéd fogja védeni.

A temesvári ügyvédi kamara jelenti, hogy H e r g l o z Antal ügyvéd, Pancsova székhellyel az ügyvédek lajstromába felvételt; Podhrádszky Károly ügyvéd Lugos székhellyel felvételt; Kozinszky Gyula, lippai ügyvéd a kamara terheléséről történt elköltözése folytán a lajstromból töröltetett; Vannai Gusztáv lippai ügyvéd kir. közjegyzővé történt kinevezetése folytán a lajstromból töröltetett; Hálász Kálmán verseczi ügyvéd 388/89. fejez. az végzésel az ügyv. rndts. 104. §a értelmében az ügyvédség gyakorlatába f. évi nov. 1-én visszahelyeztetett.

## Színház.

Helyi premiere volt tegnap este ismét a színházban. M e r a y H o r v á t h Károlynak, az „Arad és Vidék” szerkesztőjének két egyfelvonásos vígjátékát „A mézeshegyi kút” és „A G a v a r” (a) adtak elő szép számú közönség előtt. Ez darabok, szerzőnek „F a l u s i d é l u t a n o k” című vígjátékából vannak rövidítve. Minthogy a vígjáték budapesti premiere je alkalomával, két legelőnyösebb vélekedő fővárosi lap rcsenozóját ártuk a mesevel együtt lapunkban, felmuntre éreztük magunkat a két kis vígjáték bővebb ismertetésétől s nézetünk nyilatkoztatásul: osztakozunk a két fővárosi lap véleményéhez, s magunk is sok tehetőséggel és itt-ott szerencsésen haással dolgozó humorral megírtotnak tartjuk a két eredeti újdonságot. Egyebekben konstatajuk hogy a két darab közep-s ha-ást ért el a közönség s a „Gavarr” több jelenetekben zajos derűtiséget keltett. Szerző az első vígjáték után a közönség kétszer lámpák elé hirt, miközben két díszes koszorú dobok színpadra A szereplők nagy odaadással játsztak s különösen B á o s n é (Kerapné) és K ö v e s s i (Podlók) egész bravúrral játsztak s az utóbbit többször nyílt jelenetben is kitapsolták. A többi szereplők is mindent elkövettek a szerencsés est sikeréért. — A két újdonságot az Edvi Illás László magánjelölése „A s e l a d ó l a n y” előzte, melyet H a v a s A n a k rendkívül kedvesen adott elő úgy, hogy a monológ végén ki is tapsoltak. (h.)

A jövő hét műsora. Vasárnap két előadás; délután méréselt árakkal „Tékozló”, tüneményes tündérrege dalokkal. Este rendes árakkal „Üdvöské” operette. Hétfőn Mikei Lajos jubileuma és jutalomjátékára „A nagyapó” énekes vígjáték. Kedden másodikor páratlan számú bérletben „Mozes hetek után” és „Gavarr” vígjátékot Mérai Horvát Károlytól. — Szerdán premier, itt először „A szitakötő” énekes új bohóság — Csütörtökön Bihari Béla jutalomjátékát „Romeo és Julia” szomorújáték Schakspereitől. — Pénteken másodikor „Szitakötő” új bohóság dalokkal. Szombaton először „Nóra” új színmű lb sentől.

## TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

A feleséggyilkos Ponta Vászka — bűnügye.

Tegnapra volt kitéve P o n t a Vászka és állítólagos bűntársainak, N o v á k Györgye és neje N o v á k Mezei Szaveta bűnügyeinek tárgyalása az aradi kir. törvényszék előtt.

A bűnügy története, mely különben ismeretes az aradi közönség előtt, az, hogy P o n t a Vászka ágyasa, J ó s s e Gyula 1888. év farsangján, február 21-én hirtelen eltűnt. 1888. december 15-én P o n t a Vászka szobáját takarítván, a szoba földjét is gereblyézte, s ekkor a gereblyébe egy csont akadt, melyet az általa behívott N o v á k Györgye és nejeinek megmutatott. Azon a helyen, a hol a csont találtatott, addig az idők egy ágy állott, amely elmozdítva csak most a takarítás alkalmával lett.

Később több csontot is találtak, nevezetesen egy nyakcsirt és a koponyát is, melyből megállapítható volt, hogy az emberi csontváz. A gödörben ezután egy horgolt főtűt és egy pár főtűfűgőt is találtak, melyek az eltűnt J ó s s e Gyula tulajdonaként ismertettek fel.

A gyilkosság vádja forgott tehát fenn, s mint gyilkos Ponta Vászka letartóztatott, aki a gyilkosság elkövetését lakójára, Novák Györgyre és nejeire fogta.

Ezeket is elfogták s a tárgyalás tegnap tartatott meg.

A nagy számmal beidézt tanúk kihallgatása sok időt vesz igénybe s így a tárgyalás a mai nappal nem érhetett véget.

Az érdekes tárgyalásról szóló tudósításunk különben a következő:

II.

A törvényszék a következőleg alakult: Elnök: O t t r u b a y Károly, S t e i n i t z e r Károly és K o v á c s János szavazóbírák és M é s z á r o s Tivadar kir. ügyész. Mint jegyző S ó l y o m Andor működtötte. P o n t a Vászka fővádolt védője Szoson Aurél, a Novák-páré Tarjányi Vilmos.

A tárgyalást megelőzőleg kir. ügyész kijelenti, hogy a pécskai csendőrből feljelentés érkezett, mely szerint S z o s o n Aurél, Ponta Vászka védője a tárgyalást megelőző pár nap előtt Pécskán járt azon célból, hogy a tanúkat védezőre javára hamis tanúzásra bírja. Indítványozza tehát ennél fogva, hogy Szoson Aurélt a védői tiszt megvonassák.

S z o s o n Aurél kijelenti, hogy ezen vádról tudomása van ugyan, de abban vizsgálata nem tartatott, őt csak nem is kerestek eddig, s így őt pusztán — mondhatja — téves feljelentésre védői tisztétől megfosztani nem lehet. Különben is kijelenti, hogy a váddal bármikor szembe száll.

A törvényszék rövid tanácskozás után kimondta, hogy a kir. ügyész indítványának nem ad helyet, mivel az csak pusztán feljelentésen alapszik, mely alól Szoson még igazolhatja magát a tárgyalás befejezté után.

M é s z á r o s Tivadar kir. ügyész e határozat ellen semmi ségí panaszt emelt be. Tarjányi Vilmos különösen az ő védezői érdekében szól ehhez a dologhoz, s mennyiben a hamis tanúzás bizonyára az ő védezői ellen irányult.

O t t r u b a y Károly törvényszéki elnök az ügyet nem találja idevalónak, s azért az itt nem engedti fejtegetni. Hogy mennyi igaz, s mennyi nem ezen dologban, azt majd kideríti a vizsgálat.

T a r j á n y i Vilmos belenyugszik az elnök kijelentésébe.

Elnök jelenti erre, hogy P o n t a Vászka második ágyasa, Szabó Daniéla a vizsgálat folyamata alatt meghalt. Ezután röviden összegezve, előadja a pécskai gyilkosság esetét. Ugyanis 1888. évi február hó 21-én J ó s s e Gyula, ki Ponta Vászka vádházasságában élt, hirtelen eltűnt. 1888. december 15-én pedig egy szobatakarítás alkalmával egy ágy alatti gödörben megtaláltatott a hulla P o n t a Vászka szobájában. Felolvastatott az orvosi jelentés is, mely a megjelölt vizsgálat alapján konstataálta, hogy a halált a koponyára mért erős csapás okozta, mely egy tompa eszközkel történt. A szobaszin, melyben a hulla élt hosszú sora óta porladozott, mérszél volt beöntve, bizonyosan azon célból, hogy a rothadás gyorsíttassék. Az orvosi vélemény kimondja, hogy a mérs nemcsak hogy nem gyorsítja a rothadást, de bizonyos mértékben alkalmas lassítja azt, azonban gyengíti a hullabűzt. A sir, melybe a szerencsétlen asszony döntetett, 170 cméter hosszú s 50 cméter s éles.

Először kihírlgattatott a fővádolt, P o n t a Vászka, ki vallomásaiban előadja, hogy a kérdéses napon 1888. december 15-én szobáját takarítani akarván, a szoba azon sarkában s azon helyen, hol a hulla találtatott, egy 5 vékás, buzával felt szák

állott. Midőn ezen szákot elakartá emelni, a talaj egyik lába alatt beszakadt. Ez alkalommal egy csont került elő. Ez történt 1888. december 14-én. Ponta Vászka erre a csontot visszatette a gödörbe s a helyet többé nem bolygatta. Másnap egy taliga földet hozott, s a szák vége, egyengetni akarta a talajt, s ekkor új csontok akadnak a szákba. E csontok közül azt, melyet már előtte való nap talált és visszagutott, bevitte az udvarba, hogy eldobja. Azonban gondolkodóba esvén, azt vissza tette a többi közé és O n y i c z a Vidu nevű lakóját hívta be s neki a felfedezést megmutatta, azon hitben lévén, mind eddig, hogy a csontokat a ház előbbi tulajdonosa valami babonából rejtezte el a szobában. Keresgéltek tovább ekkor, s előkerült egy nyakcsirt és koponya, s csak ekkor látta, hogy az emberi csontváz, s mikor egy kontyárt is előkerült, akkor mindjárt mondta O n y i c z a Vidunak, hogy ez J ó s s e Gyula csontváza lehet. Erre aztán elküldte lakónéját testvérecséhez, hogy az esetet a hatóságnak jelentse fel. Felhozza, hogy ő, ha bűnös lett volna, nem szolt volna a felfedezésről semmit s nem mutatta volna azt senkinek. 1888. december 15-én este hozzá jött N o v á k Györgye és felesége, s Novák Györgye, mikor a csontvázat meglátta, nem tudt szólni s kezzeibe temelve arcaát, úgy ült ott sokáig, Szaveta azonban a csontvázra nézve, azt mondta: „Ez a Gyula!” mire ő, Ponta Vászka azt felelte: „En nem tudom, hanem verje meg az Isten azt, aki idevette, elág bajt csinált nekem.” Erre Szaveta azt felelte: „Bár csak égett volna el a házad, akkor legalább a csontváznak is nyoma veszett volna!” Novákkalal nincs rokonságban.

Behívott ezután O n y i c z a Vidu tanu, ki azt vallja, hogy a kérdéses szombati napon egy reggel 9 óra tájban Ponta az ő nevét kiáltotta. Bement hozzá, s látta, hogy Ponta Vászka előtt egy csont van, melyet neki megmutatott, azt mondván, hogy ezt az előbbi ház tulajdonosa bizonyára azért rejtezte az 3 szobájába, hogy az ő szerencséjét elvegye. Különben egyértelműleg vall Ponta Vászka.

O n y i c z a Vidu szembeállított fővádoltat s kijelenti Ponta Vászkaival szemben, hogy egy ízben felkérte őt Ponta Vászka, hogy a szobát meszelje, de a gödört nem engedte neki betömni, azt mondván, hogy azt majd elvegyi ő maga.

P o n t a Gája Steva vallomása jelen-tékelen, amennyiben csak annyit tud, hogy Onyicz Vidunét hozzá küldék avégeti, hogy az esetet jelentse fel.

P o n t a Györgye Száva kijelenti, hogy bírja, Ponta Vászka személyesen volt nála, kérve őt, hogy az esetet feljelentse. Ezután N o v á k Györgye vádolttra került a sor. A kérdéses nap délutánján lát hozott az erdőből s ekkor a felesége mondta neki, hogy Ponta Vászka szobájában egy asszony csontvázát találták meg. Erre ő is felesége elmentek Ponta Vászka. Hogy a kezét arához tartva szótlanul állt az lehet, de hogy mi jelentősége lehet ennek, azt felfogni nem tudja, azt azonban nem hallotta, hogy a felesége úgy nyilatkozott volna, hogy jobb lett volna, ha elég a ház, vagy hogy az a Gyula csontváza.

N o v á k Szaveta tagadja, hogy ő akkor, midőn férjével együtt elment Ponta Vázához, a talált csontokat megsemmisít, azt mondotta volna: „Jobb lett volna, ha le égett volna a házad stb.” és tagadja, hogy ő mondta volna, hogy ez a Gyula csontváza, ellenkezőleg 3 kérdte Pontától, honnan tudja, hogy ezek női csontok, mire Ponta azt felelte, hogy a konty és fülbevaló lehet megismerni. S tényleg rótt szavakat csak akkor mondotta Pontának, midőn őt és férjét a csendőrből letartóztatták és midőn Pontát kérték, hogy a kezével a csendőrből előt megpillantotta.

Szembeállítván, Ponta Vászka megerősíti vallomását.

O n y i c z a Vidu tanu azt vallja, hogy négyen voltak jelen a szobában, mikor állított Novák Szaveta azt mondta: „E s P a n y i c z a l (Ez gunyne volt Józsa Gyulának). Erre Ponta azt mondta: „Ő r d ő t P a n y i c z a k i t t e t t e v o l n a ő t i d e.” Azt azonban, hogy Szaveta azt mondta, mit rá mondanak, nem hallotta. Ponta Vászka még azt is mondta volna: „K i t t e t t e ő t?” Talán ti?!”

P o n t a Vászka vádolt kijelenti, hogy a kérdéses napon, 1888. évi február 4-én reggel 8—9 óra között palinkázott, azután elment öccséhez, Ponta Györgyhez, ott ebédelt s este 6—7 óráig ott maradt. Midőn hazulról elment, otthon maradt. Novák Györgye és neje és Józsa Gyula. Hogy utóbbit mit csinált, azt nem tudja, azt hiszi, a ház körül forgolódott, a vöröses munkaruhá-jában. Mikor haza jött, a házban senkit sem talált, s ledlőven az asztalhoz, fejét lehajtá s így elaludt. Nem tudja, hogy ki és mikor jött haza azon éjjel, mert nagyon mélyen aludt, ittas lévén még déltájról. Azt sem tudja, mikor és hogyan fektült le. Reggel 5—6 óra tájt feléltözve lavatlen magát az ágyban, felkelt s az erdőbe ment, de őt munkát nem kapván, 10 óra tájt visszagutott és ezen időtől fogva 1—2 napig még otthon maradt, azután elavozott munkába. Midőn reggel felkelt, Lázár fiát a szobát sepperre találta és felelte tőle, hogy hol van Gyula. Fia azt felelte, hogy Novák Szaveta azt mondja, hogy elment mindenestől. Mikor az erdőből visszagutott, Szavetát is megkérdezte, ki szintén azt mondta. O t h a t G y u l á k n e m ö l t e m e s n e m i s t u d j a , h o g y k e r ü l t s z o b á j á b a . Ő a z e l m u l t i d ő a l t s e m m i f e l e b ű d o s e g e t n e m é r z e t t , m á s k é p k e r e s t e v o l n a a n n a k o k á t , d e k e r d i , m e r t n e m k u t a t t á z o k , a k i k é r e z t é k , h i s z n e k i k f e l k e l l e t , h o g y t u n j o n . H o g y N o v á k S z a v e t a é s G y o r g y e l m i l y l á b o n é l t a z e l h a l t , a z t n e m t u d j a , v a l a m i n t a r r ó l s e m t u d , h o g y l l e n s e g e k l e t t e k v o l n a . O m a g a c s a k e g y s z e r v e r t e m e g a z e l h a l t , k i m é g é l e t e b e n m e s e l t e , h o g y N o v á k G y o r g y e e g y s z e r a f e j t b e t ű r t e , m e r t s z e r e l m i a j á n l a t a i t v i s s z a u t a s i t o t t a .

Behívott most 3 s a b ó Anioza tanu, ki elnök kérdéseire valja, hogy a szobában nagy buz volt s ezt többször mondta Ponta Vászának is, ki azonban erre nem halgalt, azt felelvén, hogy ő mit sem érez s ezért a takarítás ellen is tiltakozott.

T a n u jelen vallomása a vizsgálat alkalmával tett vallomásaival némiképp ellenkezően, felolvastatott az előbbi vallomása, melyet tanu egészen és helyesnek mondott, hozzátévé, hogy azon szobában, hol a csontváz hevert, egy lakodalmis is tartatott, néni lakodalmis, ki már meghalt. Ezután felolvastatott az elhalt S z a b ó Daniéla vallomása, mely abból áll, hogy Ponta Vászka őt, ágyasa, Józsa Gyula eltűnte után vadházassággal kénálta s ő ezt elfogadta. Mikor beköltözött, mindjárt érezte azt a kellemetlen, erős bűzt, melyet nem tudott magának megmagyarázni, s mely idővel mindinkább erősbödött. Ha Ponta Lázár, Vászka fia, nem volt otthon, akkor az ő lánya Anio a aludt azon ágyon, mely alatt a hulla volt, s ilyenkor látta, hogy az ágy-nak fal felé fordított oldala mélyen le volt eresztve, úgy hogy késsel sem lehetett az ágy alá nyulni. Szabó Daniéla többször elakarta hagyni Pontát a tüshellen bűz miatt. Ponta mindannyiszor képcélődéssel vádolta őt, kijelentve, hogy 3 semmit sem érez.

Ekkor az ülés déltáig elhalasztott.

A tárgyalás folytatása délután 3 óra-  
kor vette kezdetét.

Elővezetett Cs i n t y á n Ma-nuilla tanu, ki azt mondja, hogy nejevel 1 évig lakott Ponta Vászka házában, és ott folytonosan valami dögletes kellemetlen bűzt éreztek. Figyelmeltette is Pontát erre, ő azonban erről nem akart tudni, mondván, hogy ő azt nem érzí.

C s i n t y á n n felesége szintén érezte a bűdösséget, s ennek okát abban vélte találni, hogy a ház már igen rozsgat volt, s gyermeke is bete-e lenkedt. Azt hitte, ez az oka.

P o n t a Steva, Ponta Vászka fia, ki jelenleg 18 éves, a gyilkosság elkövetésekor csak 12 éves volt. Azt vallja, hogy egyszer, mikor hazament, Novákkát, kik ott laktak, kapatos apjával örvakodásban találta. O, amint belépett, mostoha anyjától féhrneműt kért, mire az őt pofontította, mely után ő sírva fakadt. A kérdéses nap-on ismét hazament féhrneműtől, s ekkor látta, hogy apja az asztalra könyökölve alszik. A szobában volt Józsa Gyula is, v a l a m i n t N o v á k G y o r g y e é s f e l e s e g e , S z a v e t a m o s t o h á j a z a l k a l o m m a l i s f e l p o s z t o z t a . E k k o r ő e l m e n t , d e a z a b l a k o n n e m l á t t a h o g y N o v á k k e m o s t o h á j á v a l v e r e k e d t e k , a p j a p e d i g e z a d t a l u d t m é l y e n .

K o d o s Mitáné tanu előadja, hogy mindezeket ő neki Ponta Steva akkor el-mondta sírva Viszavonja a járásbírósz előtt tett vallomását, azonban elismeri, hogy a neki felmutatott főtűfűgőt s egyéb ruha-  
neműk Józsa Gyulához hasonlítanak, ha-nem szonosságukat nem mondhatja határo-zottan.

Következett M o l d o v á n P e t r u tanu, kinek vallomása lényegtelen.

A meggyilkolt testvére S t e p a n e c s Jusztinné valja, hogy az eltűnés után hal-loit csak arról beszélte. Egyebet nem tud. R o m á n Györgyéné tanu hallott be-szédni erről az eltűnéstől, de mást nem tud. A fülbevalókat hasonlónak találta Jozse Gyulához.

N o v á k Konstantin tanu előadja, hogy mikor a csontváz felfedeztetett, Ponta Vászka így kiáltott fel: „B á r o s k á t n é m e g a m e n y k é d , a k i e l á s t a , v a g y é g e t t v o l n a l e a h á z a m m á r e l ő b b i !” N o v á k Györgye a kérdéses vasár-napon reggel 7 órákor felkelt és édesap-jához ment, kítől a Ceintáry lakadalmán teljesítendő násznagy „tisztet” átvette, s őt helyettesítette is a lakodalmról reggel 6 órákor ment haza s ezen idő a latt egy pillanatil sem volt otthon. A gyilkosság pedig az idő alatt lett elkövetve. Hétfőn 9 órákor kelt fel, s ekkor apjához, onan dedig újra a lakodalmba ment. Felesége, ki áldott állapotban volt Ponta Vászka-  
val és annak nejevel otthon maradt mikor ő el-ment. Ponta és neje 4 órákor jöttek a la-kodalmba.

P o n t a Steva szemébe mondja, No-váknak, hogy a kérdéses vasárnapon ott hon találta Novákkát, amint apjával csi-vakodtak.

N o v á k Szaveta azt vallja, hogy mikor férje 7 órákor reggel elment, ő is elakart vele menni, de férje tekintettel az ő gyöngéd állapotára, nem vitte magával s így ő csak 2 óra felé délután ment a la-kodalmra. Ezen idő alatt Ponta Vászka ott hon páinkázott, s egészen ittas volt. Józsa Gyula benézett Nováknához s beszélték és ekkor Mikor azonban a lakodalmából haza jött, már nem látta J z s é Gyulát, s Ponta V á z a t ő l e k e r d e z t e , n e m t u d j a e h o l v a n G y u l a ? Ő a z t f e l e l t e , h o g y n e m , s e g y a i n d é k o t v é v e m a g a h o z , i s m é t a l a k o d a l m b a m e n t . h o n n a n é j t é l i 1 ó r a k o r j ö t t h a z a . M a s n a p r e g g e l P o n t a V á z s k a b e j ö t t h o z z á é s i s m é t n e j e u t á n k e r d e z k ö d t . A k k o r ő e g y k i s s é l e h o r d a t a P o n t á t , h o g y m i é r t n e m e n g e d i a l u d n i , m i k o r o l y a n a l m o s . P o n t a V á z s k a e r r e a z t f e l e l t e : „T u d o m m i k o r j ö t t é l h a z a , h i s z m é g é b r e n v o l t a m .” M i k o r a z t á n l é r j e m á s n a p 9 ó r a k o r v i s s z a m e n t a l a k o d a l m b a , P o n t a i s m é t k e r d e z t e , n e m t u d j a e , h o l v a n G y u l a ? E r r e ő a z t f e l e l t e , h o g y t a l a n k a p a t o s f e j j e l a k u t b a e s e t t , s k e r e s n i k e r d e v e d e r l a k u t b a n . E k k o r P o n t a V á z s k a i g y s z ó l t o t t h o z z á : „H a d d e l , n e k e r e s e d , h a b e l e s e t t a k u t b a , a u n á l j o b b l e s s z a v i z . D e h á t u g y s i n c s ő a k u t b a n , m e r t f e l t ö r t a l á d m a t é s k i v e t t b e l ő l e 2 f r t 4 0 k r t s a z a l b i z o n y a r a m e g s z é k ö t t .” O , N o v á k n e 2 ó r a k o r m e n t v i s z a a l a k o d a l m b a s r e g g e l i g m a r a d t , l é r j e a z o n b a n r é s z e g l é v é n , h a m a r a b b m e n t h a z a . P o n t a V á z s k a t a g a d j a , h o g y a m o n d o t t i d ő b e n h é t f o n o t t o n l e t t v o l n a .

P o n t a Steva pedig fentartja előb vallomását.

P o n t a Györgye tanu, a fővádolt öccsö nem emlékszik a lakodalm napjára, s így azt sem tudja, mi történt akkor.

Ez után még több tanut kihallgattak, mely után a vád és védebeszédok adat-tak elő.

Ennek meghallgatása után pedig kihir-dettették az ítélet, mely P o n t a Vászát 3 é v i f e g y h á z s a l s u j t o t t a , N o v á k Györgyét 6 N o v á k Szavetá pedig f e l m e n t e t e t t .

Ezzel az érdekes bűnjű tárgyalása befejeztetett.

## VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

Olasz körutazási jegyek kiadása a m. kir. államvasutak menetjegyjárodájában Fiume, Abbazia és Olaszország nagyobb városainak meglátogatására a mérsékelt árú körutazási jegyek hathatós segédesszök gyanánt szolgálnak, a mennyiben ezen jegyek azon kényelmet nyújtják, hogy nem kell az egyes vasutak pénztáraihoz jegyváltás végett fordulni, továbbá, hogy 60 napig terjedő érvényességi tartamukon belül az utazás bármely telazása szerinti állomáson felbontakítható s végre, hogy az utazásra bármely személyszállító vonat igénybe vehető. Ily körutazási jegyek a következő vonalak beutazására ajánlhatók:

1. Budapest től Dombóváron át Fiume (Abbazia), Trieste, Cormons, Velenosa, Adine Pontebba, Villach, Klagenfurt, Pragerhof, Kanisán át Budapestre vagy megfordítva; ára I oszt. 59 frt, II oszt. 43 frt, III oszt. 33 frt.

2. Budapest től Dombóváron át Fiume (Abbazia), Trieste, Cormons, Velenosa, Ala Meran, Innsbruck, Salzburg, Linz, Bécsen; át Budapestre vagy megfordítva ára I oszt. 78 frt, II oszt. 57 frt, III oszt. 40 frt.

3. Budapest től Dombóváron át Fiume (Abbazia), Trieste, Cormons, Velenosa, Padua, Bologna, Florenz, Empoli, Livorno, Pisa, Genova, Turin, Milánó, Verona, Ala, Meran, Innsbruck, Salzburg, Linz, Bécsen Budapestre vagy fordítva ára I oszt. 119 frt II. oszt. 86 frt, III. oszt. 69 frt.

Ezen körutazási jegyek a m. kir. állam-  
vasutak budapesti menetjegyjárodájában (Hungaria-szálló) váltakozók, a hol a fentiekől eltérő számos ily körutazási jegy is össze-  
állítható és hol a fentebb említett körutak-  
ban jelzett városoktól teendő külön kirán-  
dulásokra szóló pótljegyek is kiadhatók.  
Budapest 1889. december hó 5. A igaz-  
gatóság.

Aradvárosi színház.  
Évadérlét 69 sz. Havibérlét 7. sz.  
Ma vasárnap, két előadás, 3 és fél órákor  
méréselt árú bemeneti díjakkal.  
**A tékozló.**  
Látványosság.  
Kezdet 7 órákor, vége 10 órákor.

Feloldó szerkesztő:  
**HINDY ÁRPÁD.**

**NYILTTÉR?**  
A n. e. közönség b. figyelmébe.

Az  
**idény előhaladása**  
folytán

**női téli felöltők**

a legdivatosabb fazonokban rendkívül lá-  
szál tott olcsó áron lesznek elárusítva

**6 frt 50 krtól**  
kezdve.

**Divatelmék minden árban 38**  
krtól méterenként.

**Karácsonyi ajándékoknak**

vasárait összes árunk legutányosabban szá-  
míttatnak.

**Probst Károly és társai.**

**Krisztkindli!**

**Krisztkindli!**

**Diszmi- és játék-áruhárgyak**

vásárlására tisztelettel ajánlja a nagyérdemű  
közönségnek

**Maresch Gyula**

párisi újdonságokkal is gazda-  
gon ellátott raktárát. 520—1.

\*) E rovat alatt közöltekért nem vállal fele-  
ségezt

Hatóságilag engedélyezett végeladás.

Aradon, főter 14 sz. a. Hermann-fele házban lévő áruházzalunk teloszlása miatt a készleten levő összes

arany-, ezüst- és ékszer-áruinkat tetemesen **leszállított árakon** végkiárusítjuk. Eme végeladásunkat különösen ajánljuk 518-13

karácsonyi és ujévi ajándékokra.

Tisztelettel  
**Granichstäden Testvérek**  
cs és k. udvari szállítók  
Budapest, Kristófer 2.

1890. Janár 1-ével új előfizetést nyitunk a „**MERCUR**” 20. évfolyam. 20 évfolyam. hiteles sorsolási tudósítóra.

A nagyszámú sorsolási lap közül a „Mercur” az elismert megbízhatóságával, legteljesebben és világosan szerkesztett húzási jegyzékével fogva kitűnik. — A „Mercur” magyar-német szövegben hónaponta, 2-3 szor jelenik meg, nyomban minden nagyobb és fontosabb húzás után.

Minden előfizető ingyen kapja a „Mercur”

**Sorsolási évkönyvét 1890-ik évre**

mely teljes hátralék kiutatis az összes 1889. de cember végéig kisorsolt és még be nem váltott magyar, osztrák és külföldi sorsjegyekről tartalmaz továbbá az

általános sorsolási naptárt 1890 évre.

Minemellott, hogy a „Mercur” anyaga napról-napra szaporodik, a lap előfizetési ára változatlan marad és pedig

egész évre 2 forint

terméses postai szétküldéssel együtt.

Mutatványozásokat kívánatra egy egész hónapig ingyen és bementve küldünk.

Előfizetéseket elfogad

A „**MERCUR**” kiadóhivatala  
Budapest, V., Dorottya-utca 12.

1189 889 tjkvi. 517-1

**Arverési hirdetményi kivonat.**

A pécsai kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Muntean Márku ó-pécsai lakos végrehajtónak Kruusan Ársza ó-pécsai lakos végrehajtást szavadvó eiteni 200-700 frt tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a pécsai kir. bíróság területén lévő Ó-Pécska községben fekvő az ó-pécsai 2292. sz. tjkönyvben A. I. 1. or alatt felvett és 208 frtra megbecsült birtokos ház és esz után kiosztott a meg nem telekkönyvezett porond földből álló, továbbá ugyanezen sz. tjkönyvben A-I. sorsz. alatt felvett és 106 frtra megbecsült szőlőlőből álló ingatlanokra összesen 314 forintban ezenne megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fenebb megjelölt ingatlanok az 1889. évi december 23. napján délelőtt 10 órakor Ó-Pécska község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatul fognak.

Arverezési áradékok tartoznak az ingatlan becs-  
árának 10 százalékát közpénzben, vagy az 1881. évi IX. törvényzikk 42-dik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881-ik évi november hó 1-én 3333 szám alatt kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékpapirban a küldött kezéhez letenni, avagy az 18 1: LX. t. sz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezésétől kiállított szabályszerű ellenm-  
vényt átszolgáltatni.

Kelt Pécskán, 1889. jul. 28.

A pécsai kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság.

Singer A „NADOR”-szállodával szemben. Siager

Amerikai varrógépek,  
vasbútor  
és  
pénzszekrények  
gyári raktára

518-710  
cs. kir. losztrák és  
a m. kir. minisz-  
teriumok a államvas-  
utak szállítói

SINGER L. S.  
aradi kereskedő 1856 óta.

Valódi amerikai  
HOWE  
nevezetesen  
WHEELER &  
WILSON,  
SINGER s. közl  
varrógépek,  
családok, szabók  
és cipészek  
részére.  
Mindennemű  
varó gépek ja-  
javítás is esz-  
közölt-tnek.  
Varrógépekhez  
szükséges kel-  
lékek.

Azonkívül ajánlom  
vasbútor gyár raktáromat nagy választékban.

3083 nyeresemény. jótékonsági sorsjegyek 3083 nyeresemény.

Állami

HUZÁS MÁR DECEMBER HÓ 30-ÁN.

Főnyeresemények:

100,000; 20,000; 10,000; 5000; 3000; 2000; 1000 forint.

Mind-nütt 2 forint, nálam 1 forint 80 kr., vagy 5 drb  
8 frt 75 kr., 10 drb 17 irt.

**FALKENSTEIN ADOLF,**  
bank- és váltó-tüzlete  
Aradon, Szabadságtér 4-ik szám alatt.

**W A T T A.**

1 db. sárga angol átesatolható lópokróc frt 8.90.  
1 pár steier lópokróc „ 4.25.  
1 db. pokróc bordürrel „ 1.10.  
1 „ erdélyi hosszuszőrű pokróc „ 4.90.  
1 db. plüs utazó-takaró frt 7.40.  
1 „ angol flanel „ 4.25.  
1 db. selyem-atlasz paplan frt 9.25.  
1 „ casmir „ 3.80.  
1 három-részű szőr-madrac „ 7.75.  
1 tengerifü „ 4.-.

**Kárpitos kellékek raktára,**  
17 forint 75 krajczár  
egy teljes ágyberendezés.  
1 tengerifü madratz,  
1 levarrott szalmazsák,  
1 Reil párna tengerifü,  
1 párna tollal,  
1 Ruge vagy kerkeil paplan,  
2 párna behuzat,  
1 paplan lepedő,  
1 lepedő,  
1 törülköző, kapható az ágynemű-tüzletben

**ÜRMÉNYI TÓBIAS ARAD,**  
főter 25., a pénzügyi palotával szemben, Neuman-fele ház.

**Erdélyi pokróc.**

12233 | 1889.

**Felhívás.**

A gyalogutak gondozása és azoknak a szabad köz-  
lekedés akadályainak elhárítása iránt 12757/403-1884.  
közgyűlési szám alatt hozott és a nagym. m. k. Bel-  
ügyminiszterium 61369/884. sz. intézményével jóváha-  
gyott szabályrendelet 4. §-a értelmében a szilárd bur-  
kolattal ellátott gyalogutakat kötelesek a ház vagy  
telek tulajdonosok tisztán tartani, azokról a havat —  
különösen az aszfalt burkolatról széles vaseszközzel,  
hogy az által az aszfaltot kár ne okoztassék — elta-  
volítani, s ha sik jéggel borítván, azokat fűrészpörrel  
vagy homokkal behinteni. A nem szilárd burkolattal  
ellátott gyalogutakon összegyűlt havat kötelesek a ház  
vagy telektulajdonosok eltávolítani, 8 §-a szerint pedig  
lakások takarításánál portörököt az utcára kirakni  
tilos. Török az utcán csak úgy szállíthatók, ha azok  
úvege le van takarva.

Ezen szabályzat oly felhívással hozatik a város  
lakossága tudomására, miszerint a fentebb érintett in-  
tézkedést mulasztók a szabályrendelet 9. §-a értelmében  
mint kihágás elkövetők 2-25 frig terjedhető pénz  
büntetéssel megbírtatásának esetén 12 óráról 3 napig  
terjedhető elzárással fogva büntettetni és ezen bün-  
tetésen felül az elmulasztott munkát, azt elmulasztó  
ház vagy telektulajdonos terhére hatóságilag fog eszök  
öltetni.

Aradon, 1889. decr. 5.

**Urbányi,**  
főkapitány.

11790 | 1889.

**Hirdetmény.**

Arad sz. kir. város közönsége által 1888  
sz. a. hozott és nagym. m. kir. Belügyminiszte-  
rium 61369/884. számú intézményével jóváhagyot-  
cselédjuttalmazási szabályrendelet 4. §-a értelmé-  
ben ez évben egy 200 frtos cselédkiházasítást  
díj lesz kiadandó.

7. §. Ezen összegben részesülhetnek törvényes  
házasságra lépésük alkalmával mindazon jó és  
hűséges magaviseletű havi vagy évi bér mellett  
szolgáló 18 évet betöltött, de 30 évet túl nem  
haladott helybeli vagy idegen illetőségű női cse-  
lédek, kik kizárólag egy család tagjainak szolgál-  
tatában teljesítendő munkára fogadtatnak fel; s  
Arad sz. kir. város törvényhatósága területén egy-  
folytában legkevesebb 3 éven át jól és hűségesen  
szolgáltak, erkölcsileg kifogás alá nem esnek és  
elszolgáltatásukkor az I. §. érintett 10 krt be-  
fizették.

8. §. Jelentkezők közül előnyben részesülnek  
azok, kik a) egy helyben huzamosabb ideig szol-  
gáltak; b) egyenlő minőség esetében összes szol-  
galmi idejüket véve legrégebben szolgáltak.

9. §. Azon nőcselédnek, kik a kiházasítási  
összeg elnyeréseért pályáznak, kötelesek f. é. de-  
cember havának 1-5-é napjától 15-éig kérvényü-  
ket a kapitányi hivatalnál írásban beadni vagy  
kérelmüknek jegyzőkönyvbe felvétele végett sze-  
mélyesen megjelenni.

A kérvényhez melléklendő folyamodó kereszt-  
levele s mindazon hiteles okmányok vagy bizo-  
nyítványok, melyek alapján az kiházasítási össze-  
gért folyamodik.

A kérvényben megnevezendő, továbbá a folya-  
modó leendő házastársának neve, foglalkozása és  
illetőségihelye.

A beadandó kérvények erre kinevezett bizott-  
ság által fognak tárgyalatni és a jutalom utal-  
ványozása végett a városi tanácschoz javaslattal  
fognak beterjesztetni.

Az illető jutalmazott tanácsi határozattal ér-  
tesítetik, hogy a kiházasítási összeg kiutalványo-  
zását a tanácsnál kérelmezheti és pedig a hatá-  
rozat kézbesítésétől számított 60 nap alatt az  
illető alaphól kiutalványozza.

Ha a fentebb kitett idő alatt az összeg ki-  
utalványozása nem kérietik vagy jutalmazott a  
házasságot lelkieszi bizonyítvánnyal nem igazolja  
a jutalmazásra ajánlott igényét elveszti; a meny-  
nyiben lehet a fentebb megszabott határidőt meg-  
hosszabbítani azt időről-időre meghatározni a ta-  
nácsnak van joga.

Ha ezen összegért senki sem folyamodna vagy  
jelentkezők közül a szabályok értelmében az ösz-  
szeg kiutalványozni nem lehetne, az az alap-  
ban bent marad és jövő évre nem egy, hanem  
két 200 frtos díj fog arra érdemes cselédeknek  
kiosztatni.

Aradon, 1889. nov. hó 20.

**Urbányi,**  
főkapitány.